

بررسی درصد سلول‌های T کمکی و سیتوتوکسیک در خون محیطی مصدومین شیمیایی مواجهه یافته با سولفور موستارد و ارتباط آنها با خارش

یونس پناهی^ک Ph.D، طوبی غضنفری^{*} Ph.D، سید مسعود داوودی^{**} M.D، محمد مهدی نقی‌زاده^{***} M.Sc،
محمد رضا سروش^{****} M.D، سعید صفرنژاد^{*****} M.D، بهروز اسدی^{*****} M.Sc

چکیده

هدف: سولفور موستارد (خردل گوگردی) از عوامل شیمیایی است که باعث مشکلات پوستی دراز مدت و ضایعات خارش دار در مجروحین مواجهه یافته می‌شود. این عامل شیمیایی همچنین می‌تواند دستگاه ایمنی افراد مواجهه یافته را درگیر کند و باعث تضعیف آن گردد. این مطالعه جهت ارزیابی تاثیرات دراز مدت سولفور موستارد (عامل) بر روی درصد سلول‌های T-helper و T-cytotoxic افراد مواجهه یافته و نیز ارتباط خارش آنان با مقدار درصد سلول‌های فوق طراحی شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه کوهورت ۳۶ نفر از افراد مذکر مواجهه یافته با گاز سولفور موستارد پس از ۲۰ سال مواجهه و ۲۶ نفر از افراد مذکر با ضایعات خارش دار پوستی بدون مواجهه با عامل شیمیایی بعنوان شاهد در هر گروه بصورت تصادفی وارد مطالعه شدند. ارزیابی شدت خارش توسط Pruritus score انجام گردید. جهت بررسی مقدار درصد‌های سلول‌های T-helper و T-cytotoxic از فلوسایتومتری بوسیله آنتی بادی‌های مونوکلونال آنتی CD3، آنتی CD4 و آنتی CD8 بهره گرفته شد.

یافته‌ها: بین میانگین درصد سلول‌های T-helper و T-cytotoxic در گروه مورد و شاهد اختلاف آماری معنی داری ملاحظه نگردید (به ترتیب $p = 0/925$ و $p = 0/816$) و بین شدت خارش و نسبت CD4/CD8 در هر دو گروه مورد و شاهد رابطه آماری معنی داری یافت نگردید (به ترتیب $p = 0/920$ و $p = 0/977$).

نتیجه گیری: میزان CD مارک‌های مرتبط با لنفوسیت‌های T-helper و T-cytotoxic در جانبازان شیمیایی مواجهه یافته با گاز سولفور موستارد که مشکل پوستی مزمن دارند پس از ۲۰ سال از گذشت مواجهه، مشابه با بیماران خارش دار غیرشیمیایی است و درصد و نسبت CD4 و CD8 تاثیری در این خارش و شدت آن ندارد

واژه‌های کلیدی: مصدومین شیمیایی، سولفور موستارد، سلول‌های T-helper، سلول‌های Pruritus score، T-cytotoxic

دریافت مقاله: ۸۷/۴/۲۴ پذیرش مقاله: ۸۷/۶/۲۷

ک^ه نویسنده مسئول: متخصص فارماکوتراپی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، مرکز تحقیقات آسیب‌های شیمیایی yunespanahi@yahoo.com

* متخصص ایمونولوژی، گروه ایمونولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد

** متخصص پوست و مو، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، مرکز تحقیقات آسیب‌های شیمیایی

*** کارشناس ارشد آمار، مرکز تحقیقات آسیب‌های شیمیایی

**** پژوهشگر و رئیس پژوهشکده پزشکی و مهندسی بنیاد جانبازان

***** پژوهشگر مرکز تحقیقات آسیب‌های شیمیایی

***** فوق لیسانس بیوشیمی - دانشگاه پیام نور